Dosarul nr. 2p/s-207/25
2-25045485-12-2p/s-04042025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

03 decembrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Balan
Grefier Bogdana Mamedov

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea depusă de către Olga Bestolova, persoane interesate Agenția Națională a Arhivelor și Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile” cu privire la constatarea faptului posesiunii, folosinței și dispoziției bunului imobil în drept de proprietate și constatarea faptului existenței certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948,

constată:

La data de 28 martie 2025, Olga Bestolova a depus cerere cu privire la constatarea faptului posesiunii, folosinței și dispoziției bunului imobil în drept de proprietate și constatarea faptului existenței certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, persoană interesată Agenția Națională a Arhivelor.

În motivarea cererii petiționara a indicat că, este fiica defunctului *****, născută la data de ***** cu numele Laptebătut, din căsătoria dintre ***** și *****, iar în familia Laptebătut nu au existat alți copii.

A susținut că, defunctul ***** este fiul lui ***** (decedat la data de *****) și al ***** (decedată la data de *****).

A menționat că, este nepoata lui Pavel și al *****.

A precizat că, în urma înregistrării căsătoriei, la data de *****, și-a schimbat numele de familie, devenind Bestolova.

A comunicat că, la data decesului bunelului *****, acesta era căsătorit cu *****, iar după el era înregistrată 1/2 cotă-parte din casa de locuit amplasată în *****, ulterior redenumită ***** (actualmente *****), fapt confirmat prin copia certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, copia legitimației nr. 6035 din 06 octombrie 1949 și copia certificatului din 21 iulie 1948.

A notat că, potrivit certificatului nr. 92 din 14 februarie 2023, eliberat de IP „Agenția Servicii Publice”, ultimul domiciliu al defunctului ***** a fost în *****, iar potrivit certificatului nr. 91 din 14 februarie 2023, ultimul domiciliu al defunctei ***** a fost la aceeași adresă.

A susținut că, potrivit certificatului din 04 mai 2023, eliberat de Primăria mun.Chișinău, ***** a fost redenumită în strada *****.

A declarat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 februarie 2024 a fost admisă cererea înaintată de ea cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și a locul deschiderii acesteia, a fost constatat faptul acceptării succesiunii de către ***** și ***** asupra masei succesorale rămase după decesul lui *****, precum și locul deschiderii succesiunii –
mun. Chișinău, *****, actualmente mun. Chișinău, *****, a fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Olga Bestolova asupra masei succesorale rămase după decesul tatălui, ***** și a fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Olga Bestolova asupra masei succesorale rămase după decesul bunicii, *****.

A comunicat că, în baza hotărârii judecătorești din 01 februarie 2024, a obținut la data de 14 martie 2024 certificatul de calitate de moștenitor al averii lui *****.

A menționat că, pentru identificarea masei succesorale și obținerea certificatului de moștenitor s-a adresat la Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile” și la Agenția Națională a Arhivelor în vederea obținerii actelor constatatoare a deținerii, posesiunii și folosinței de către ***** a bunului imobil amplasat pe *****, actualmente mun. Chișinău, *****.

A susținut că, prin răspunsul Serviciului cadastral teritorial Chișinău din 13 august 2024 a fost informată că, potrivit dosarului de inventariere tehnică a bunului imobil cu nr. cadastral *****, prima înscriere în Registrul construcțiilor, ținut de fostul Birou de Inventariere Tehnică al or. Chișinău, a fost efectuată în anul 1950, fiind înregistrată 1/2 cotă-pate după *****, în temeiul certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iunie 1948. Totodată, i s-a oferit copia certificatului menționat, precum și copiile mai multor acte din dosarul de inventariere tehnică al imobilului din ***** - pașaportul tehnic, caracteristica încăperilor, releveul construcției și schița de situație a lotului.

A invocat că, prin răspunsul Agenției Naționale a Arhivelor nr. 4550 din 15 octombrie 2024 a fost informată că, în fondurile arhivistice ale Comitetului executiv al sovietului de deputați ai oamenilor muncii din raionul Lenin (sectorul Centru), or.Chișinău nu a fost depistat certificatul de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, motiv pentru care eliberarea acestuia este imposibilă.

A mai invocat că, potrivit certificatului din arhivă nr. 1369 din 10 aprilie 2024, eliberat de Direcția generală arhivă naționala a ANA, se atestă înregistrarea bunului imobil *****, după *****, care a achitat impozitele în perioada anilor 1949-1950.

A relatat că, din răspunsul Agenției Naționale a Arhivelor rezultă că, certificatul, care confirmă posesiunea, folosința și dispoziția în drept de proprietate asupra bunului amplasat pe *****, mun. Chișinău, de către bunelul său, nu s-a

păstrat, însă pentru obținerea certificatului de moștenitor și intrarea în posesia a 1/2 cotă-parte din casa de locuit amplasată pe *****, este necesară prezentarea acestui certificat de coproprietate notarului sau constatarea faptul existenței lui.

A notat că, defunctul ***** a deținut, cu titlu de posesie, folosință și dispoziție, bunul imobil nr. 2 – casa de locuit amplasată pe ***** (actualmente *****), în proporție de 1/2, fapt confirmat prin certificatul de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948.

A specificat că, în calitate de moștenitor urmează să prezinte notarului acte confirmative ale acestei situații de fapt. În acest sens, s-a adresat la Agenția Națională a Arhivelor în scopul obținerii certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, însă a primit refuz din motivul lipsei acestuia. Astfel, a respectat cerința legală privind prezentarea probelor despre imposibilitatea de a obține documentul sau despre imposibilitatea restabilirii lui.

Astfel, reieșind din cele relatate, solicită constatarea faptului posesiunii, folosinței și dispoziției bunului imobil în drept de proprietate – 1/2 cotă-parte din casa de locuit amplasată pe *****, actualmente mun. Chișinău, str.*****,2 de către ***** în baza certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948 și constatarea faptului existenței certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, care confirmă faptul posesiunii, folosinței și dispoziției asupra 1/2 cotă-parte din imobilul menționat de către *****.

La data de 15 mai 2025, Agenția Națională a Arhivelor a depus referință, în care a indicat că, potrivit art. 33 din Legea nr. 880/1992 privind utilizarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova, în scopul garantării drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, arhivele de stat, depozitele speciale de stat și persoanele juridice deținătoare de arhive sunt obligate să elibereze în modul stabilit cetățenilor, pe baza documentelor existente (în arhivele respective), informații și extrase din documente, din fondurile clasate pentru păstrare.

A menționat că, în baza cererilor depuse de petiționară, i-au fost eliberate certificatele de arhivă cu nr. 4550 din 15 octombrie 2024 și nr. 1369 din 10 aprilie 2024, prin care s-a comunicat că, în fondurile arhivistice ale Comitetului executiv orășenesc al sovietului de deputați ai oamenilor muncii din RSSM, Chișinău și al Comitetului executiv al sovietului de deputați ai oamenilor muncii din raionul Lenin (sectorul Centru), or. Chișinău, nu a fost depistat certificatul de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, motiv pentru care eliberarea acestuia este imposibilă.

A declarat că, totuși, petiționara a fost informată că, în fondul arhivistic al Secției financiare orășenești a executivelor sovietului de deputați ai oamenilor muncii, Chișinău (F.2349), în registrul de inventariere a caselor de locuit pentru anii 1947-1949 este înregistrat imobilul cu nr. 2, de pe *****, cu suprafața de locuit de *****, proprietar *****, care a achitat în anul 1947 impozit pentru asigurarea construcției - 2000 ruble și în anul 1949 - 2000 ruble. De asemenea, în

registrul de inventariere a caselor de locuit pentru anii 1949 - 1950 este înregistrat imobilul cu nr. 2, de pe *****, cu suprafața de locuit de *****, proprietar *****, care a achitat în anul 1949 impozit pentru asigurarea construcției - 2000 ruble și în anul 1950 - 6200 ruble.

A reiterat că, în conformitate cu prevederile legale menționate, Agenția Națională a Arhivelor eliberează certificate de arhivă în baza documentelor aflate la păstrare în Fondurile Agenției Naționale a Arhivelor și nu are competențe, funcția sau misiunea de a rectifica, elabora, reconstitui, interpreta, completa sau oricare alt proces de intervenție în redactarea unui document păstrat în Fondul Arhivistic de Stat, și nici de a elibera un certificat de arhivă în baza unui document care nu se păstrează în aceste fonduri.

A solicitat solicită examinarea cauzei în lipsa reprezentantului său.

Prin încheierea protocolară din 10 noiembrie 2025 a fost atrasă în proces IP „Cadastrul Bunurilor Imobile” în calitate de persoană interesată.

În ședința de judecată reprezentantul petiționarei, avocatul Pavel Zamfir a susținut cererea și a solicitat admiterea acesteia.

În ședința de judecată reprezentanții persoanelor interesate, Agenția Națională a Arhivelor și IP „Cadastrul Bunurilor Imobile” nu s-au prezentat, fiind citați legal.

Audiind reprezentantul petiționarei, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră cererea întemeiată și care urmează a fi admisă parțial din următoarele motive.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Iar, în conformitate cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea

numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 279 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.

În conformitate cu art. 280 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în procedură specială, cauzele se examinează de instanțele judecătorești după regulile de examinare a acțiunilor civile, cu excepțiile și completările stabilite în prezentul cod la cap. XXIII-XXXIV şi în alte legi.

În procedură specială, instanța examinează cauzele cu participarea petiționarului, altor persoane interesate, precum și a autorităților publice conform art. 74.

În conformitate cu art. 281 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească constată faptele de care depinde apariția, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice şi ale organizațiilor.

Totodată, în conformitate cu alin. (2) lit. h) și n) din același articol, instanța judecă cauzele în care i se cere să constate posesiunea, folosința şi dispoziția unui bun imobil în drept de proprietate și alte fapte cu valoare juridică.

În conformitate cu art. 282 alin. (1) lit. a), b), c) din Codul de procedura civilă, instanța judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care, acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariția, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau patrimoniale ale petiționarului; petiționarul nu are o altă posibilitate de a obține sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită; constatarea faptului nu este legată de soluționarea unui litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești.

În ședința de judecată s-a constatat că, potrivit extrasului de pe actul de căsătorie nr. 4139 din *****, după căsătorie cu Tamerlan Bestolov, numele de familie a petiționarei a fost schimbat din Laptebătut în Bestolova (f.d.15).

Prin duplicatul certificatului de naștere nr. ***** din 05 iunie 2017, s-a stabilit că, petiționara Olga Bestolova (anterior Laptebătut) s-a născut la data de ***** din părinții ***** și ***** (f. d. 11).

Potrivit extrasului de pe actul de naștere nr. ***** din 06 martie 2023, la data de 19 octombrie 1945, a fost înregistrată nașterea lui ***** din părinții ***** și ***** (f. d. 12).

Conform duplicatului certificatului de deces nr.***** din 11 mai 2021, ***** a decedat la data de ***** (f. d. 13).

Conform duplicatului certificatului de deces nr. ***** din 11 mai 2021, ***** a decedat la data de ***** (f. d. 14).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 februarie 2024 a fost admisă cererea depusă de către Olga Bestolova cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul deschiderii ei. A fost constatat faptul acceptării succesiunii de către *****, născut la *****, decedat la ***** și *****, născută la *****, decedată la *****, asupra masei succesorale rămase după decesul lui *****, născut la *****, decedat la *****. A fost constatat locul deschiderii succesiunii după decesul lui *****, născut la *****, decedat la ***** - mun. Chișinău, *****, actualmente mun.Chișinău, *****. A fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Olga Bestolova, născută la *****, asupra masei succesorale rămase după decesul tatălui *****, născut la *****, decedat la *****. A fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Olga Bestolova, născută la *****, asupra masei succesorale rămase după decesul bunicii *****, născută la *****, decedată la ***** (f. d. 23).

La data de 14 martie 2024, notarul Natalia Moraru, în temeiul art. 1558 din Codul civil, a atestat că, Olga Bestolova are calitatea de moștenitor al averii lui *****, decedat la *****, cu ultimul domiciliu în mun. Chișinău, str. *****, *****, fapt confirmat prin certificatul de calitate de moștenitor nr. 2-1075 din 14 martie 2024. Totodată, notarul a menționat că, certificatul enunțat nu are valoarea unui certificat de moștenitor și poate fi utilizat numai pentru dobândirea actelor necesare pentru a dovedi existența bunurilor ce compun patrimoniul succesoral (f. d. 24).

Prin răspunsul Serviciului cadastral teritorial Chișinău nr. 11/11c-06/1631 din 15 august 2024 petiționara a fost informată că, potrivit dosarului de inventariere tehnică al bunului imobil cu numărul cadastral *****, prima înscriere în registrul construcțiilor, ținut de fostul Birou de Inventariere Tehnică or. Chișinău (B.I.T. or. Chișinău), a fost efectuată în anul 1950, fiind înregistrat la 1/2 cotă-parte după ***** în temeiul certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948 și la câte 1/8 cotă-parte după ***** în temeiul certificatului de moștenitor legal nr. 9472 din 10 martie 1951, aceasta din urmă devenind proprietar la 1/2 cotă-parte în temeiul certificatului de moștenitor legal nr. 1-2269 din 16 august 1990 și certificatului de moștenitor legal nr. 1-2270 din 16 august 1990, moștenind cotele coproprietarilor *****. La data de 18 august 1994, fiind înscrisă ***** în temeiul contractului de donație nr. ***** din 20 iunie 1994 la 1/2 cotă-parte, primită în dar de la ***** (f. d. 25).

Potrivit certificatului de arhivă nr. 1369 din 10 aprilie 2024, în fondul arhivistic al Secției financiare orășenești a executivelor sovietului de deputați ai oamenilor muncii, Chișinău (F.2349), în registrul de inventariere a caselor de

locuit pentru anii 1947-1949 este înregistrat imobilul cu nr. 2, de pe *****, cu suprafața de locuit de *****, proprietar *****, care a achitat în anul 1947 impozit pentru asigurarea construcției - 2000 ruble și în anul 1949 - 2000 ruble. De asemenea, în registrul de inventariere a caselor de locuit pentru anii 1949- 1950 este înregistrat imobilul cu nr. 2, de pe *****, cu suprafața de locuit de *****, proprietar *****, care a achitat în anul 1949 impozit pentru asigurarea construcției - 2000 ruble și în anul 1950 - 6200 ruble (f. d. 29).

Agenția Națională a Arhivelor, prin răspunsul nr. 4550 din 15 octombrie 2024, a informat că, în fondurile arhivistice ale Comitetului executiv orășenesc al sovietului de deputați ai oameni muncii din RSSM, Chișinău și al Comitetul executiv al sovietului de deputați ai oamenilor muncii din raionul Lenin (sectorul Centru), or.Chișinău, nu a fost depistat certificatul de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, motiv pentru care eliberarea acestuia este imposibilă (f. d. 26).

La caz, petiționara invocă faptul că, din răspunsul Agenției Naționale a Arhivelor enunțat rezultă că, certificatul, care confirmă posesiunea, folosința și dispoziția bunului imobil amplasat pe *****, mun. Chișinău în drept de proprietate de către bunelul său, *****, nu s-a păstrat, iar pentru obținerea certificatului de moștenitor și intrarea în posesia a 1/2 cotă-parte din casa de locuit amplasată pe ***** este necesară prezentarea acestui certificat de coproprietate notarului.

Instanța de judecată atestă că, la materialele dosarului este anexată o copie de pe certificatul de coproprietate (справка) nr. 915 din 06 iulie 1948, cu mențiunea că acesta corespunde documentului electronic și cu aplicarea ștampilei Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, prin care se confirmă că, lui ***** îi aparține casa de locuit ***** situată pe *****, jumătate aparține acestuia, iar jumătate - *****.

Așa dar, având în vedere faptul că, certificatul de coproprietate enunțat se regăsește în copie, dar nu există în original, instanța de judecată ajunge la concluzia de a constata faptul existenței certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, eliberat pe numele lui *****.

Instanța de judecată ține să menționeze că, legiuitorul a prevăzut că, instanțele judecătorești constată posesiunea, folosința și dispoziția unui bun imobil în drept de proprietate numai în cazul în care petiționarul a avut un document care confirmă dreptul de posesiune asupra acestui imobil, însă actul este pierdut și restabilirea lui este imposibilă. Totodată, instanța judecată, la examinarea unor asemenea cereri, constată numai faptul existenței documentelor care confirmă aparținerea imobilului petiționarului și nu dreptul lui de proprietar.

Or, la caz, petiționara a demonstrat necesitatea constatării faptului existenței certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, întrucât nu are o altă posibilitate de a-l obține.

La caz, se mai reține că, reieșind din înscrisurile eliberate de către Agenția Națională a Arhivelor și Serviciul cadastral teritorial Chișinău se atestă că, ***** a deținut în posesiune, folosință și dispoziție 1/2 cotă-parte din casa de locuit, amplasată pe *****, actualmente mun. Chișinău, *****, în baza certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, fapt ce nu impune de a mai fi constatat dreptul acestuia asupra bunului imobil enunțat și prin hotărâre judecătorească. Or, acest act este translativ de proprietate și înregistrat în copie de către IP „Agenția Servicii Publice".

Totodată, instanța notează că, posesiunea, folosința și dispoziția sunt atribute ale dreptului de proprietate, pe care ***** le-a deținut în temeiul certificatului de coproprietate enunțat și pierderea acestui act juridic atestă necesitatea constatării existenței lui, dar nu necesitatea constatării faptului posesiunii, folosinței și dispoziției bunului imobil în drept de proprietate – 1/2 cotă-parte din casa de locuit, amplasată pe *****, actualmente mun.Chișinău, *****, de către defunctul *****.

Astfel, instanța de judecată consideră neîntemeiată cerința petiționarei cu privire la constatarea faptului posesiunii, folosinței și dispoziției bunului imobil în drept de proprietate – 1/2 cotă-parte din casa de locuit, amplasată pe *****, actualmente mun. Chișinău, *****, de către ***** în baza certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, iar ca urmare, cererea în această parte se respinge.

În conformitate cu art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

hotărăște:

Se admite parțial cererea depusă de către Olga Bestolova, persoane interesate Agenția Națională a Arhivelor și Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile" cu privire la constatarea faptului posesiunii, folosinței și dispoziției bunului imobil în drept de proprietate și constatarea faptului existenței certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948.

Se constată faptul existenței certificatului de coproprietate nr. 915 din 06 iulie 1948, eliberat pe numele lui *****.

În rest cererea se respinge.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
judecătorul Tatiana Balan